

Tervetuloa Ruovikot hyötykäyttöön –webinaarin!

OHJELMA

Tervetulosanat ja John Nurmisen Säätiön esittely
projektipäällikkö Eeva Tähtikarhu, John Nurmisen Säätiö

Niiton hyödyt ja kestävän niiton pelisäännöt
erityisasiantuntija Miina Mäki, John Nurmisen Säätiö

Niittoon tarvittavat luvat ja haettavissa olevat avustukset
vesienhoidon asiantuntia Ville Räihä, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Kokemuksia niittoprojektin toteuttamisesta
Tony Granström, Pitkähän kalastuskunnat

Näin niitetty ruoko saadaan hyötykäyttöön
projektipäällikkö Maija Salmiovirta, John Nurmisen Säätiö

Webinaarin aikana voi esittää kysymyksiä chatissa.

Webinaarin esitysdia ja videotallenne tulevat saataville John Nurmisen Säätiön verkkosivuille.

**Missiomme on pelastaa
Itämeri ja sen perintö
tuleville sukupolville.**

TYÖMAANA KOKO ITÄMERI

- Yli 40 meriympäristöhanketta ympäri Itämerta
- Yhteistyökumppaneina mm. jätevedenpuhdistamot, lannoiteteollisuus, satamat, maanviljelijät, metsänomistajat, kalastajat

Rannikoruokohanke

TAVOITE

Poistaa ravinteita rehevöityneiltä rannoilta edistämällä rantaruovikoiden kestäväää hyötykäyttöä

KEINOT

1. Tuoda yhteen ruovikoita niittävät tahot ja ruo'on hyödyntämisestä kiinnostuneet yritykset.
2. Kehittää ja tukea ruo'on keruuseen liittyvää logistiikkaa.
3. Välittää tietoa siitä, miten ruovikoita voidaan niittää kestävästi.

Kuva: Ilkka Vuorinen

Ruovikoiden niiton hyödyt ja kestävän niiton pelisäännöt

8.9.2022

Miina Mäki

John Nurmisen Säätiö

Kuvat: Ilkka Vuorinen

Ruovikon niittämisen hyötyjä:

- Järviruo'on elävään biomassaan on sitoutunut runsaasti ravinteita (typpeä ja fosforia) ja orgaanista hiiltä. Ruovikkoa niittämällä ravinteita voidaan kierrättää pois rantavesistä: Yhden hehtaarin ala tiheää ruovikkoa sisältää 5-10 kg fosforia ja 50-100 kg typpeä.
- Tiheän ruovikon niittäminen parantaa myös usein veden virtauksia matalissa merenlahdissa ja vähentää pohjaan kertyvää, metaanipäästöjä aiheuttavaa ja umpeenkasvua nopeuttavan biomassan määrää.
- Umpeenkasvaneilla rantaniityillä niitto parantaa uhanalaisen niittykasvillisuuden ja linnuston elinympäristöjä, avaa perinnemaisemia ja parantaa rantojen virkistyskäyttöä.

Myös ruovikosta voi olla hyötyä:

- Ruovikko sitoo vedestä suuria määriä ravinteita kasvuunsa. Ilman ruovikkoa ravinteet olisivat muiden kasvien tai levien käytössä.
- Ruovikko sitoo maata juurillaan, ja on siten tehokas rantojen eroosion torjuja.
- Järviruoko myös kuljettaa happea juuristossaan syvälle pohjasedimenttiin, pitää sen hyväkuntoisena ja ehkäisee ravinteiden vapautumista sedimentistä veteen.

Rantaruovikot elinympäristöinä

- Rehevät rantaruovikot tarjoavat elinpaikan, suojaa ja ravintoa linnulle, kaloille, sammakoille ja lepakoille sekä laajalle joukolle selkärangattomia eläimiä pinnan alla ja päällä.
- Tiheässä, umpeenkasvaneessa ruovikossa monimuotoisuus vähenee, mutta jotkin lajit tarvitsevat myös laajoja ruovikoita.
- Niittojen suunnittelussa otettava huomioon lintujen pesimäaika, sekä EU:n luonto- ja lintudirektiivien lajit, esim. viitasammakko.
- Suojelualueille kohdistuvat niitot tulee suunnitella yhdessä viranomaisten kanssa, ja pienten (alle 10 ha), luonnontilaisten fladojen ja kluuvijärvien niittäminen on aina luvanvaraista.
- Neuvoja tarvittavista luontoselvityksistä sekä muista huomioon otettavista asioista saa ELY-keskuksista.

Niittokohteiden alueellinen rajaaminen

- 1) **Tiukasti suojeltujen lajien elinalueet:** Ennen toimenpiteitä tulee selvittää ELY-keskuksesta, onko kohteessa tai sen lähiympäristössä tiukasti suojeltavien lajien elinympäristöjä.
- 2) **Lintujen pesimäalueet:** Ruovikossa pesivien lintujen tärkeimmät pesintäalueet voi tarpeen mukaan rajata pois niittokohteista. Arvokkaissa linnustokohteissa ruovikon monimuotoisen rakenteen ylläpitäminen hyödyttää linnustoa.
- 3) **Jokisuistot ja ojien suut:** Jokisuissa kasvavien ruovikkojen pysyvää taannuttamista tulisi välttää, sillä ruovikot toimivat tehokkaina maalta valuvan kiintoaineen ja ravinteiden pidättäjinä.
- 4) **Kapeat rantaruovikot:** Rantojen pitkien ja kapeiden ruovikkovyöhykkeiden niitto ei useimmiten ole ruokomateriaalin hyödyntämisen näkökulmasta kannattavaa. Kapeiden ruovikoiden niitoilla voidaan kuitenkin avata rantamaisemia ja parantaa rantojen virkistyskäyttömahdollisuuksia
- 5) **Ruokomassan leikkuu, kuljetus ja varastointi:** Leikattu ruoko tulisi kuljettaa pois vedestä ja rannalta. Niiton suunnitteluvaiheessa tulisikin ottaa etukäteen huomioon niittokohteen sijainti, sopivan välivarastointipaikan löytäminen lähialueelta ja riittävät kulkuyhteydet ruokomassan kuljetusta varten.

Niiton ajankohta

- 1) **Lintujen pesimäaika:** Niitot tulisi toteuttaa lintujen pesimäajan ulkopuolella, heinäkuun jälkeen (keskimäärin).
- 2) **Viitasammakko:** Viitasammakon elinympäristöissä ruovikon koneellinen niitto olisi paras toteuttaa talvella, marras-maaliskuussa.
- 3) **Ravinteiden poisto:** Suurimman ravinnepoistuman saavuttamiseksi tehokkainta on niittää ruovikko loppukesällä, jolloin ruokobiomassaan on sitoutuneena suurin määrä ravinteita.
- 4) **Ruovikon taantuminen:** Niittäminen loppukesällä, syksyllä tai talvella ei taannuta ruokoa pysyvästi. Hyväkasvuinen ruovikko sitoo maalta valuvia ravinteita.
- 5) **Niitetyn ruo'on käyttötarkoitus:** Ruo'olle tavoiteltu hyötykäyttö voi vaikuttaa niiton toteutuksen suunnitteluun. Kesällä niitetty tuore ruoko soveltuu maanparannusaineeksi tai kasvualustakäyttöön, jolloin se olisi paras saada silputtua ja kerättyä talteen suoraan niiton yhteydessä. Talvella niitetyllä, pitkällä ruo'olla puolestaan on kysyntää rakennusmateriaaliksi tai silputtuna kuiviketuotteiden raaka-aineeksi.

**Merenrantaruovikoiden
kestävä hyödyntäminen**

https://johnnurmisensaatio.fi/wp-content/uploads/2020/09/ruovikoiden-kestava-hyodyntaminen_tauustaselvitys_jns-2021.pdf

Kuvat: Ilkka Vuorinen

NIITTOON TARVITTAVAT LUVAT JA HAETTAVISSA OLEVAT AVUSTUKSET

Ville Räihä, KASELY, 8.9.2022

Rantaruovikot hyötykäyttöön -webinaari

TARVITTAVIA LUPIA JA ILMOITUKSIA

- ▶ Ruoppaus- ja niittoilmoitus ELY:lle
- ▶ Luvat maanomistajilta (nosto ja läjitys)
- ▶ Ilmoitus vesialueen omistajalle (osakaskunnalle) tai osakaskunnan lupa
- ▶ Luontoselvitys
- ▶ Natura-erityislupa ja vaikutusarviointi
- ▶ Maisematyölupa
- ▶ Vesilupa → lupatarpeen arviointi elyllä

RUOPPAUS- JA NIITTOILMOITUS ELY:LLE

- ▶ Ilmoitus tulee tehdä 30 päivää ennen niiton aloittamista
- ▶ Sähköinen lomake
- ▶ Sama ilmoitus niittojen sekä ruoppausten ilmoittamiseen
- ▶ Täytetään soveltuvilta osin

LUVAT MAANOMISTAJILTA

- ▶ Niittoaineksen vedestä nosto
- ▶ Niittoaineksen läjitys
- ▶ Niittokoneen siirto (esim. niittomurskaus)

ILMOITUS VESIALUEEN OMISTAJALLE

- ▶ **Vesilaki 6 §:** Lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta **haitasta kärsivä saa ilman vesialueen omistajan suostumusta** suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellisen toimenpiteen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamiseksi. **Oikeuden edellytyksenä on, että toimenpide ei 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla edellytä lupaa eikä työn suorittamisesta aiheudu omistajalle huomattavaa haittaa tai ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella.**
- ▶ Pienissä niitoissa (esim. yksityishenkilöiden mökkirannat) riittää periaatteessa niitto- ja ruoppausilmoitus ELY-keskukselle
- ▶ Isommissa niitoissa (esim. järvenhoitoyhdistys) tulee pyytää lupa osakaskunnalta/kunnilta

LUONTOSELVITYS

- ▶ Jos kyseessä laaja-alainen niitto
- ▶ Jos alueella erityisiä luontoarvoja
- ▶ Jos toimitaan Natura-alueen välittömässä läheisyydessä
- ▶ Ohjeistus ELY:ltä

NATURA-VAIK. ARVIOINTI JA LAUSUNTO

- ▶ Natura-alueella niitettäessä
- ▶ Pyydetään lausunto ELY:n luonnonsuojelun asiantuntijalta
- ▶ Natura –vaikutusten arviointi (suppea-laaja)

MAISEMATYÖLUPA

- ▶ Niitettävä alue voi olla esim. osa maakunnallisesti tai paikallisesti tärkeää maisema-aluetta → lupa kunnalta tai ilmoitus
- ▶ Koskee laajempia niittohankkeita
- ▶ Kaavoituksessa mainittu

VESILUPA

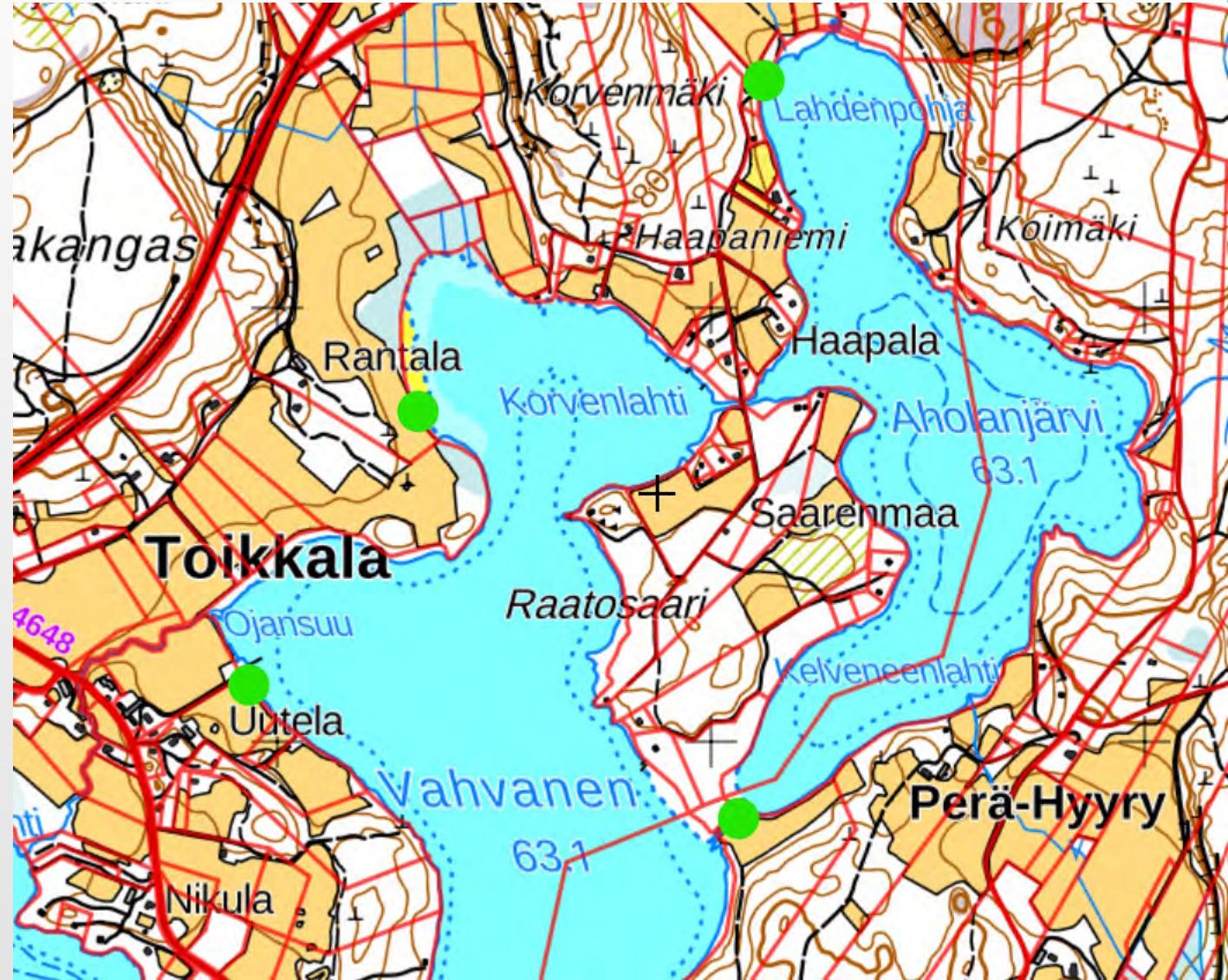
- ▶ Lupatarpeen arviointi elyllä
- ▶ Erityisen laajat niitot, erityiset luontoarvot, väylien lähellä jne
- ▶ Haetaan AVI:lta, maksullinen
- ▶ Pitkähtkö käsittelyaika, valituskelpoinen päätös

HAETTAVAT AVUSTUKSET

- ▶ ELY:n vesienhoidon avustushaku syksyisin loka-marraskuussa
- ▶ Vuoden 2023 avustusten hakuaika 18.10.-30.11.2022
- ▶ Avustusprosentti 50 %, omarahoitus 50 %
- ▶ Ensisijaisesti hyvää huonommassa tilassa oleville vesialueille tai riskissä oleville vesialueille
- ▶ Lisätietoa: <https://www.ely-keskus.fi/avustukset-vesisto-ja-kalataloushankkeisiin>
- ▶ Isommissa hankkeissa omarahoituksen haku esim. säätiöiltä tai osakaskuntien tms. hanketoimijan omista varoista

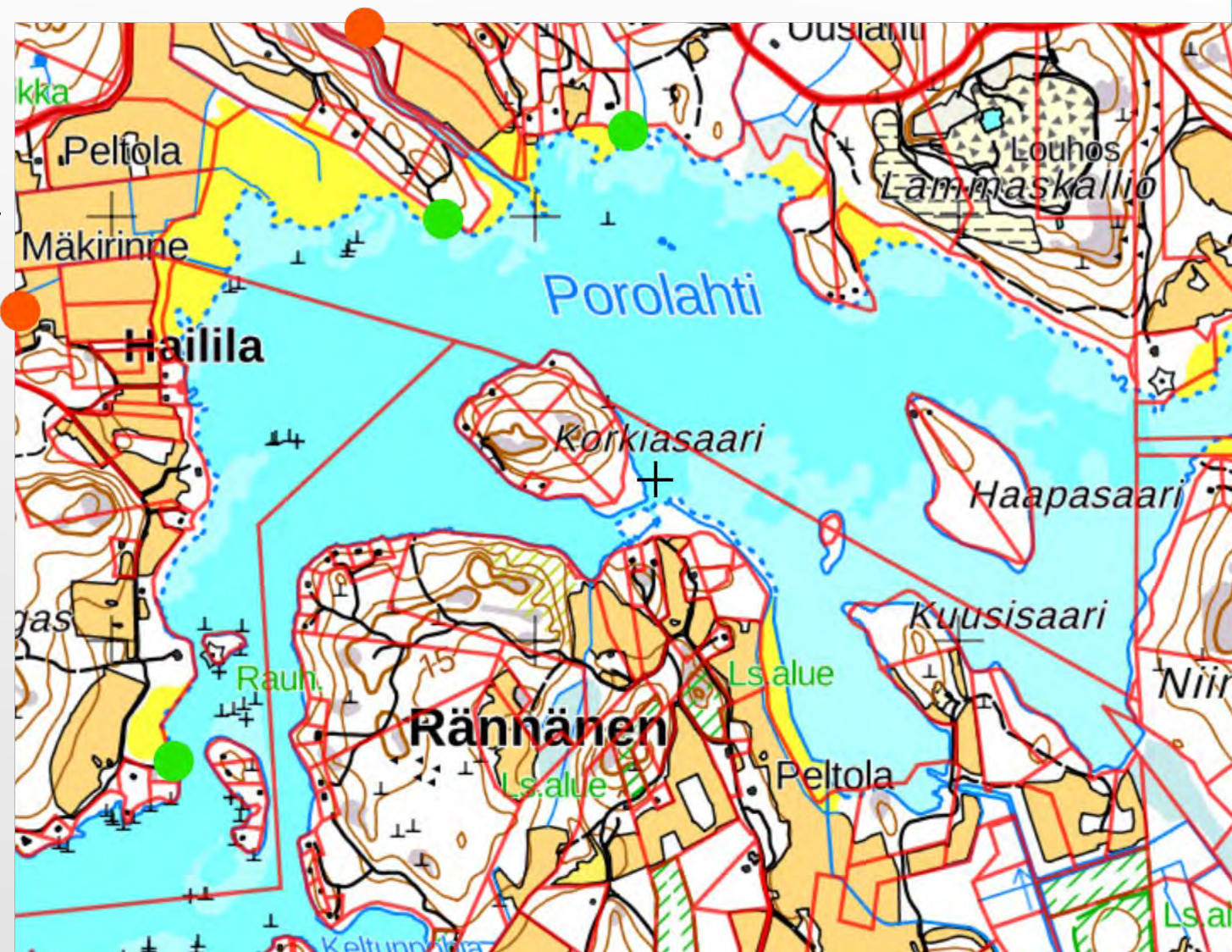
ESIMERKKITAPPAUS 1

- ▶ Vahvanen ja Aholanjärvi (Kouvola)
- ▶ Osakaskunnan toteuttama talkooniitto
- ▶ Omarahoitus katetaan lähes kokonaan talkoilla
- ▶ Ok:n oma hanke josta **merkintä osakaskunnan kokouspöytäkirjassa**
- ▶ **Niittoilmoitus**
- ▶ **Luvat maanomistajilta** nostoon ja läjitykseen

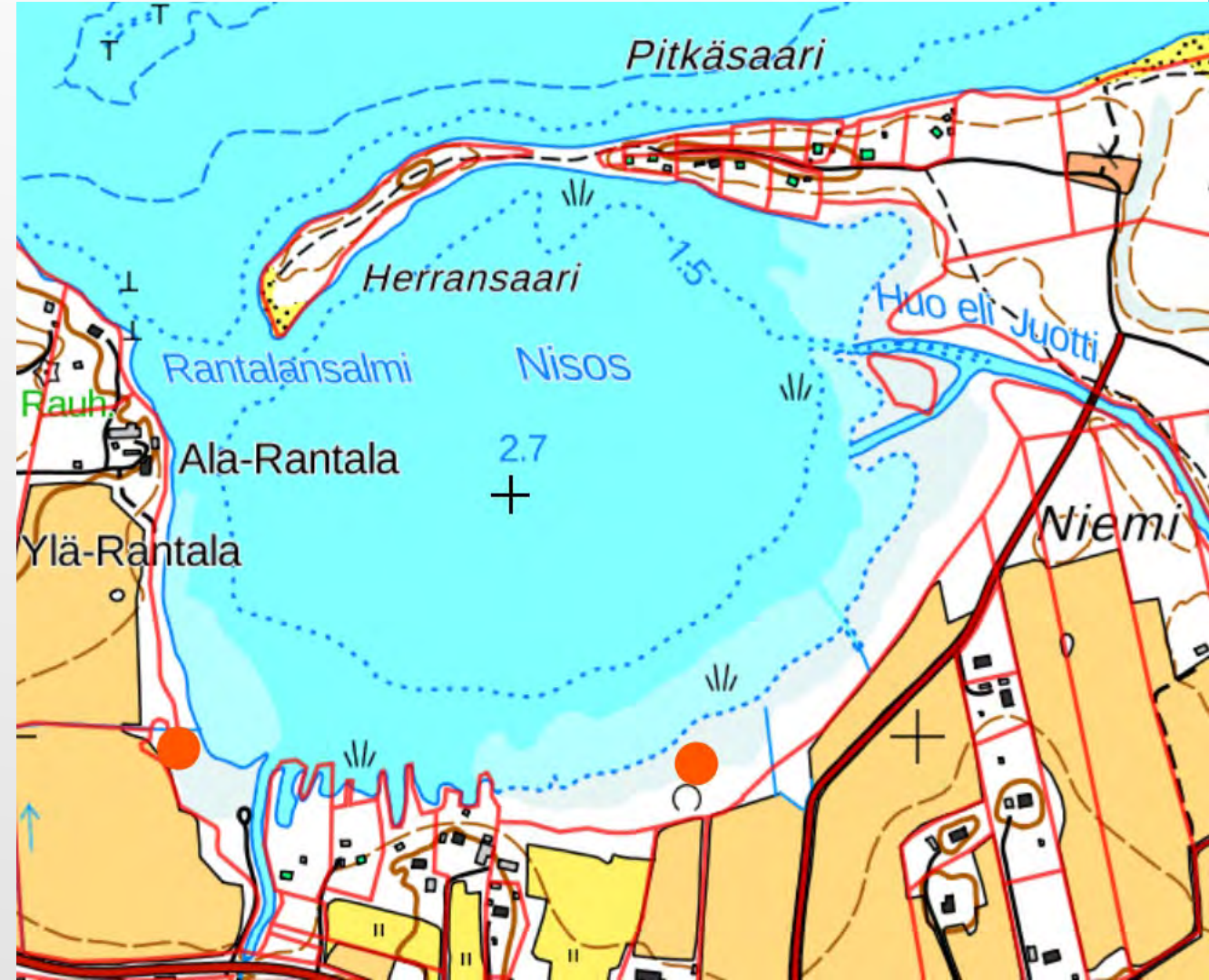
ESIMERKKITAPPAUS 2

- ▶ Porolahti (Virolahti)
- ▶ Osakaskuntien toteuttama lahden kunnostushanke, niitot vesialueella ja vesijätöllä yhtenä osana
- ▶ Omarahoitus säätiöiltä, osakaskunnilta sekä talkoilla
- ▶ Jokaisen osakaskunnan **kokouspöytäkirjassa merkintä** hankkeeseen osallistumisesta
- ▶ **Niittoilmoitus**
- ▶ **Luvat maanomistajilta** nostoon ja läjitykseen sekä läpikulkuun
- ▶ Kunnostussuunnitelman teettäminen ennen toteutusta, **luontoselvitys** osana

ESIMERKKITAPPAUS 3

- ▶ Lappalanjärvi (Kouvola)
- ▶ Natura-alue, hentonäkinruoho
- ▶ Osakaskuntien yhteistyössä ELY:n kanssa toteuttama hanke
- ▶ Omarahoitus osakaskunnalta
- ▶ Osakaskunnan **kokouspöytäkirjassa merkintä** hankkeeseen osallistumisesta ja läjityksestä ok:n vesijätölle
- ▶ **Niittoilmoitus**
- ▶ Kunnostussuunnitelma ja **Natura-vaikutusarviointi (ELY kustansi)**
- ▶ **Maisematyölupa/ilmoitus** Kouvolan kaupungilta

ENNAKKOKYSYMYKSIÄ

- ▶ *"Keneen otan ensin yhteyttä, kun suunnittelen niittoa?"*
 - ▶ **ELY (ruoppaus- ja niittoilmoitus)**
 - ▶ **Lisäksi osakaskunta jos kyse laajojen niittojen suunnittelusta**
- ▶ *"Onko kysyttävä naapureilta lupa?"*
 - ▶ **On hyvä ilmoittaa (yhteisniitot?)**
- ▶ *"Mistä saan tietoa, jos suunnitteilla on useamman alueen yhteisniittoja?"*
 - ▶ **ELY**
- ▶ *"Kuka maksaa niiton?"*
 - ▶ **Tapauskohtaista, kenelläkään ei ole velvoitettaa niittää**
- ▶ *"Jos kalastuskuntaa ei niitto kiinnosta niin kuka voi niiton järjestää?"*
 - ▶ **Oma ranta → vesilaki, haitan poisto**
 - ▶ **Isommat hankkeet, esim. kyläyhdistys tms., tällöin ok:n lupa**
- ▶ *"Minkä kokoisiin niittohankkeisiin saa avustusta ja miltä taholta?"*
 - ▶ **ELY tukee jos avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät**
 - ▶ **Säätiöt ym.**

ENNAKKOKYSYMYSIÄ

- ▶ ”Jos osakaskunnassa on 100 osakasta kuka antaa luvan? Onko aina järjestettävä kokous jossa asiasta tehdään laillinen päätös? Jos osakaskunnan pienosakas haluaa säilyttää ruovikon näkösuojana saunamökkinsä edustalla, niin onko tällä merkitystä vai marssiiko kokous yli?”
 - ▶ **Periaatteessa päätäntävalta osakaskunnalla aina yleisellä kokouksella**
 - ▶ **Usein valta annettu esim. pj:lle niittoasioissa**
 - ▶ **Jos järjestäytymätön ok, niin ruoppaus ja niittoilmoitus jonka jälkeen ELY tekee yleistiedoksiannon**
 - ▶ **Toisen rantaan ei voi tulla niittämään mutta kauempaa kyllä, 50 m? (tapauskohtaista)**

ENNAKKOKYSYMYSIÄ

- ▶ *"Jos eripuraisessa ja maksuhaluttomassa naapurustosta ei pysty muodostamaan porukkaa, miten tällaisen niitto-operaation voi toteuttaa yksin? Voiko siihen yhdistää ruoppausta ja ruoppausmassan hyödyntämistä? Pitääkö oman rannan (ja muiden kuin oman rannan) lunastamattomien vesijättöalueiden niittoon pyytää lupa ja jos niin keneltä? Mitä jos yhteisen vesialueen hallintakunta haraa vastaan?"*
 - ▶ **Oman rannan niitto → vesilaki ja haitan poisto**
 - ▶ **Voi yhdistää ruoppausta, ruoppaus- ja niittoilmoituslomake, huom. 500 m³ luparaja**
 - ▶ **Vesijättöalueet eivät vesialuetta mutta usein osakaskunnan maa-aluetta ja maa-alueella niittämiseen tarvitaan maa-alueen omistajan lupa, toisaalta vesilaissa oman rannan virkistyskäytän parantaminen ja ylläpito turvattu → **tapauskohmainen harkinta ELY:n vesilain valvojan kanssa****

Kuva: Timo Ristola

KIITOS!

**Erityiskiitos Tarmo Muuri/ESAELY
liittyen vesilakia koskeviin
kysymyksiin ja Tuula
Tanska/KASELY liittyen natura-
alueiden niittoihin**

Kokemuksia niittoprojektin toteutuksesta

Särklaxviken

Tony Granström
8.9.2022

Brännholmen

Byggbackviken

Peikantie

Peikantie

Peikantie

Hurtigväg

Hurtigväg

Lähtötilanne

(kalastuskunnan vuosikokous 6/21)

- Runsas, rehevöitynyt ruovikko vaikutti haitallisesti veden kiertoon rantojen ja laguunien sekä veneväylien välillä.
- Tämä on haitallista rannan linnuston ja kalojen kutumahdollisuuksien kannalta sekä veden luonnollisen kierron kannalta.
- Olimme havainneet voimakasta hajua, mutaisuutta ja runsastunutta levänkasvua alueella, josta ilmenee että vesi seisoo alueella.
- Olimme todenneet, että kalasaalis verkoilla ja katiskoilla on muuttunut vuosien varrella särkikalavaltaiseksi, kun se aiemmin oli hauki-, kuha- ja ahvenpainotteista.
- Tiheä ruovikko levittäytynyt alueella kiihtyvällä tahdilla ja aiemmin kasvillisuudeltaan, kalastoltaan ja eläimistöltään monipuoliset merenlahdet ovat kasvaneet pahasti umpeen ja jääneet yksipuolisen ruovikon alle.

Suunnitelmat, luvat, yhteistyökumppanit (10/21-6/22)

- Ruoppaus ja niittoilmoitus Ely:lle (11/21)
- Avustushakemus vesistön tilaa parantaville hankkeillemme Ely (11/21)
- Avustushakemus vesikasvillisuuden niittoon Aktia Säätiöltä (3/22)
- Yhteistyötapaaminen John Nurmisen Säätiön kanssa (3/22)
- Tarjouspyynnöt urakoitsijoille
- Avustuspäätökset
- Urakoitsijan valinta, työn organisointi + resurssien kohdistukset

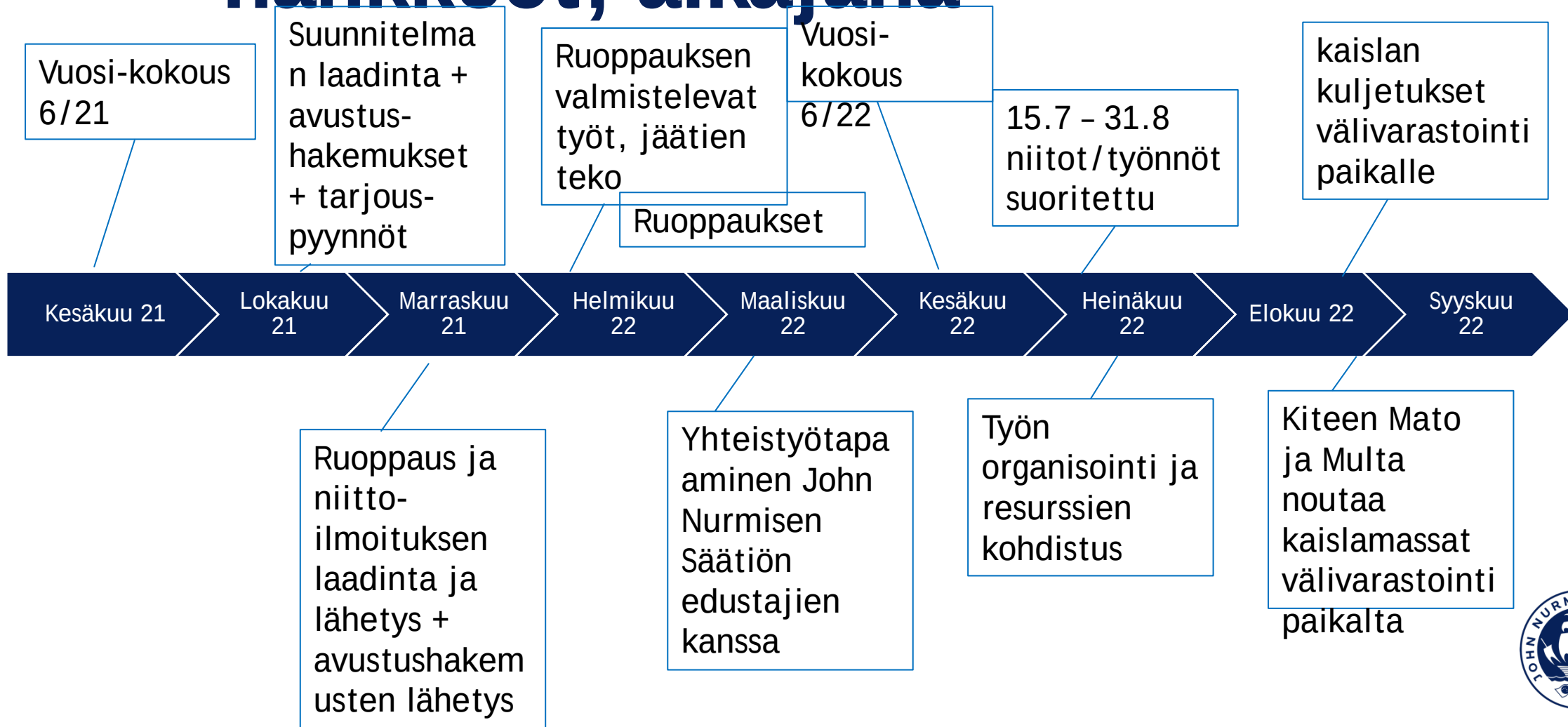

Toimenpiteiden toteutukset

- Ruoppauksen valmistelu, jäätien teko ja läjitysalueiden polkemiset (2/22)
- Ruoppaus (8.3-12.3.2022)
- Vesikasvillisuuden niitot (15.7-13.8/22)
- Ruo-on kuljetukset välivarastointipaikkaan ja sieltä jatkojalostajalle (7-8/22)
- Ruo-on jatkojalostaja noutanut kaislat 8-9/22

Vesistön tilaa parantavat hankkeet, aikajana

Niittotyöt ja niittomassojen työntö rantaan

käytännössä

Niittotekniikka ja laitteet

Päädyttiin suorittamaan mahdollisimman paljon talkoovoimin. Yhdellä koneella (veneellä tai kelluvalla kaivinkoneella) kerralla niitettiin pääasiassa ja työnnettiin kaisla rantaan jossa talkoovoimin nostettiin niittomassat rannalle kasaan odottamaan kuljetusta välivarastointipaikkaan. Niittomassojen kuljetus rantautumispaikasta välivarastointipaikkaan hoidettiin traktori + metsäkärryllä joka oli varustettu kuormaajalla ja kahdella peltilevyllä kärryn pohjassa.

Kelluva ponttooni- kaivinkone

Kaislan niitto ja työntö rantaan

Kaislan nosto ylös rannalle/kärriyn suoraan

(Mahdollista myös suorittaa ruoppauksia
kyseisellä kalustolla)

Kaislan-niittovene + kaislaharava

Kaislan niitto

Kaislan työntö rantaan

Leikkuuterän leveys 3m

Kaislaharavan leveys 3m

Kelluva ponttooni- kaivinkone

Kaislan niitto + kaislan työntö rantaan +
kaislan nosto rantaan

Kaislan nostoa rannalle talkoovoimin

Niitetyn kaislan nosto rannalle odottamaan
kuormausta ja kuljetusta
välivarastointipaikalle

Talikko + kaislaharava

Kaislan nostoa

Kaislaharavalla

Traktori + metsäkärri

Kaislamassan kuormaus rantautumispaikalla ja kuljetus välivarastointipaikkaan

Ajankäyttö

Pitkään kalastuskunnat, kaislan niitot ja kaislan työnnöt rantaan.
Yksityiset kiinteistönomistajat, kaislan niitot ja kaislan työnnöt
rantaan ja nostot rannalle.

Työkohteet pitkäpäässä (kalastuskunnan ja yksityishenkilöiden)

- Kalastuskuntien niittoalueet 7 kpl yhteensä noin 4 ha
- Niittotunnit ja kaislan työntö rantaan veneellä tai kelluvalla kaivinkoneella yhteensä noin 54 tuntia
- Yksityisten kiinteistönomistajien niittoalueet yhteensä noin 1,5-2 ha
- Yksityisten kiinteistöomistajien niittotunnit yhteensä 39 tuntia.

Työvaihe	ha	Niitto/työntötunnit
Kalastuskunnat	4	54
Keskimäärin 13,5 tuntia per ha		
Yksityiset	1,5-2	39

Keskimäärin 19,5 tuntia per ha

Haasteet

Miten saada kyläläiset innostumaan mukaan?

Osa yksityisistä kiinteistönomistajista suorittaneet omalla kustannuksellaan jo aikaisempina vuosina pienimuotoisesti vesikasvillisuuden niittoja. Nyt kun saatiin John Nurmisen Säätiö mukaan tämä mahdollisti sen että niittomassat saatiin heidän toimesta kuljetettua pois rantautumispaikasta ja otettua hyötykäyttöön. Tämän johdosta useammat kiinteistönomistajat olivat halukkaita suorittaa niittoja omalla kustannuksellaan laajemmassa mittakaavassa kun merkittävä osuus kustannuksista ja ”ongelmista” eli ruokomassoista päästiin eroon. Kalastuskuntien niitot oli rajattu 50 m rannasta ulospäin (se alue jota kukaan yksityinen taho ei lähtisi omalla kustannuksellaan niittämään ja kyseisen alueen niitot hyödyttävät kaikkia). Ne kiinteistönomistajat joiden edustalla 50 m heidän rannasta kalastuskunnat suoritti niittoja olivat myös halukkaita osallistumaan sankoin joukoin talkoisiin.

Ruoppausprojekti

Vesistön tilaa parantava hanke sisälsi myös 500 m³ ruoppauksen vaikka niitot olivat ne laajamittaisimmat toimenpiteet.

Ruoppausprojektin vaiheet

Läjitysalueiden polkemiset ja jäätien teko tehtiin talkootyönä.

Ensimmäiset polkemiset tehtiin telamönkijällä jonka jälkeen pumpattiin vettä lumen/jään päälle. Kun saavutettiin riittävä paksuus että kantoi traktorin niin jatkettiin jäätien ja ajoluiskan tekoa traktorilla. Veden pumppausta toistettiin niin kauan että riittävä jään paksuus saavutettiin.

Itse ruoppausprojekti tehtiin pitkäpuomikaivinkoneella 16 m pitkällä puomilla ja ruoppausmassat kuljetettiin kahdella traktori + peräkärry yhdistelmällä läjitysalueille.

Jäätien tekoa

Ensin poljettu alas kaislat ja lumet
telamönkijällä

Poljennan jälkeen vettä pumpattu jäälle

Jäätien tekoa

Veden pumppausta jäälle

Jäätien tekoa

Jäätien poljenta traktorilla

Ruoppaus pitkäpuomi- kaivinkoneella

16 m pitkä puomi

Ruoppaus-massojen läjitys

Kiitos!

Tony Granström

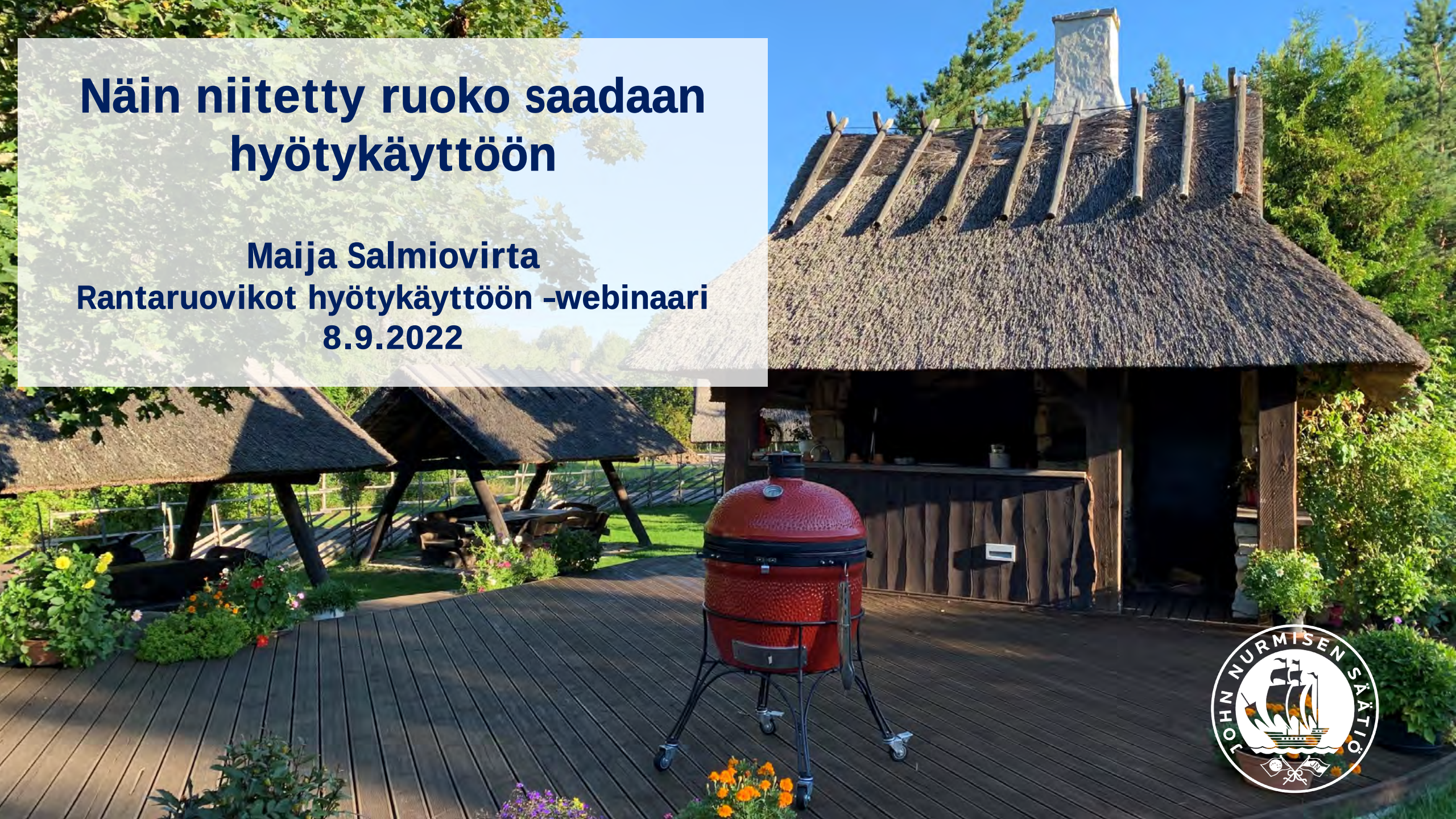
Puh: 040-76 29 064

E-mail: tonygranstrom78@gmail.com

Näin niitetty ruoko saadaan hyötykäyttöön

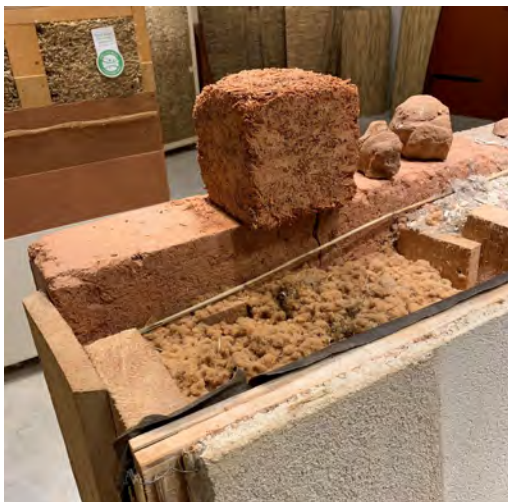
Maija Salmiovirta
Rantaruovikot hyötykäyttöön -webinaari
8.9.2022

Talviruo'on käyttökohteita

- Kattoihin
- Rakennusmateriaaliksi (eristelevyt ja harkot)
- Kuivikkeeksi
- Katteeksi
- Maanparannusaineeksi
- Kasvualustoihin
- Polttoon

Kesäruo'on käyttökohteita

- Kasvualustaksi kompostoituna
- Maanparannusaineeksi ja
lannoitekäyttöön sekä tuoreena
että kompostoituna
- Katteeksi
- Karjan rehuksi
- Biokaasun tuotantoon

Huomioitavaa ruo'on jatkokäytössä

Materiaali ei ole halpaa,
sillä logistiikka maksaa.

Jatkojalostajat ottavat
kesäruo'on mieluiten
murskattuna.

Käyttäjien
maksuhalukkuus on
alhainen.

Talviruo'olle enemmän
kysyntää.

Ruokomassa ei saa
sisältää epäpuhtauksia
eikä aivan pieniä määriä
enempää muita kasveja.

John Nurmisen Säätiön tuki niittoprojekteille

- 620 € per niitetty ja kerätty ruovikkohehtaari kattamaan keruun ja välivarastoinnin kuluja
- Tuki laskutetaan säätiöltä niiton toteutuksen jälkeen, jolloin toteutunut niittoala ja kerätyn ruokomassan määrä tiedossa
- Säätiöltä voi kysyä ja meille voi toimittaa niittoyrittäjien yhteystietoja
- Säätiö etsii ruokomassalle sopivan jatkojalostajan
- Jatkojalostusyritys voi maksaa säätiölle osan keruun kuluista takaisin

Edellytykset yhteistyölle John Nurmisen Säätiön kanssa

- Tuki vain merenrantojen niittokohteisiin, järvikohdeilla voimme auttaa jatkokäyttäjän etsinnässä
- Vähintään n. 4 ha, voi koostua useasta lähekkäin sijaitsevasta niittokohteesta
- ELY-keskuksen lupa niitolle (toimitetaan säätiölle)
- Sopiva määrä riittävän kokoisia rekalla saavutettavia varastopaikkoja sekä maanomistajien suostumus niiden käytölle
- Tieyhteys varastopaikoille (ei kapeita tunneleita tai painorajoitettuja siltoja)

Projektin vaiheet käytännössä

1. Asianosaisten (naapurit, osakaskunta) kokoaminen, toimenpiteiden suunnittelu
2. Lupien (ELY, maanomistajat) hankinta
3. Rahoituksen (esim. ELY, Leader, HELMI) haku
4. Yhteys säätiöön
5. Rahoituksen varmistuttua lopullinen päätös projektin toteutuksesta
6. Logistiikan tarkempi suunnittelu ja niittoyrittäjän kilpailutus
7. Sopimus säätiön kanssa (sis. kartta välivarastopaikoista)
8. Niiton ja keruun toteutus
9. Raportointi säätiölle (toteutunut niittoala kartalla, arvio ruokomassan määrästä (m³))
10. Tuen laskutus säätiöltä

Lisää ruokotietoutta tarjolla

20.09.2022 klo 13:00 - 15:30

Hakuinfo: Vesistökunnostukset ja maa- ja metsätalouden vesienhallinnan avustushaku syksyllä 2022

29.9.2022 klo 9:15-15

Asiantuntijaseminaari järviruokoalan viimeisimmistä suuntauksista

Kettumäen kansanpuisto, Kouvola (myös etäosallistumismahdollisuus)

Helmi Pörhölä

